

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U003403

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 20-11-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського 2-А від 10 січня 2025 р.

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мироненко Анна Миколаївна

2. Anna M. Myronenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3978-2463

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 025

Назва наукової спеціальності: Музичне мистецтво

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Музичне мистецтво

Дата захисту: 12-12-2024

Спеціальність за освітою: Музичне мистецтво

Місце роботи здобувача: Комунальний заклад «Глухівська школа мистецтв ім. Максима Березовського» Глухівської міської ради

Код за ЄДРПОУ: 24012976

Місцезнаходження: вул. Київська, будинок, 10, Глухів, Глухівський р-н., 41400, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 7114

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.41.11, 18.41.11.13, 18.41.15, 18.41.51, 18.41.09.11

Тема дисертації:

1. Регіональні особливості музичного життя Глухівщини ХХ століття
2. Musical Life in the 20th-Century Hlukhiv Region: A Regional Perspective.

Реферат:

1. Дисертація присвячена становленню та розвитку музичних, мистецько-освітніх процесів Глухівщини, які зайняли важливе місце в культуротворенні регіону протягом ХХ століття. Досліджуючи чинники, які вплинули на формування освітньої палітри і як наслідок відкриття інституцій в галузі мистецтва та музичної освіти, формотворення наявних творчих колективів та напрямів їх діяльності, можна дійти висновку, що культура Глухівщини слідувала тим векторам, які закладено ще за часів Гетьманщини. Таким чином, традиційність та монолітність культури Глухівщини збережена по горизонталі у часовому вимірі. Досліджено фонди архівів 11 українських, 3 чеських та 2 російських (до 2022 р. дистанційно) установ. Було опрацьовано архіви 14 періодичних видань Глухова, Києва, Харкова, Чернігова. Всього використано в дисертації 104 архівні одиниці. Крім того, вивчено та проаналізовано літописи, спогади, мемуари, щоденники, автобіографії, листи та інтерв'ю, автографи інструментовок, обробок творів, аудіо-, відеозаписи виступів та артефакти, що є

результатом розкопок глухівських археологів, зокрема варгани та залишки музичних інструментів XII–XVII ст. Дисертація вперше в дослідженні історичного розвитку Глухівщини XX століття висвітлила музичні процеси як єдиний феномен з його передумовами виникнення, впливами політичних та економічних метаморфоз XX століття та різних музичних шкіл України та Чехії. Вперше розглянуто причини культурного «сплеску» на означеній території протягом другої половини XVII – початку XX століття та аргументовано це явище за допомогою теорії пасіонарності Л. Гумільова. Новим є погляд на інституції Глухова та їх роль у формуванні культурного потенціалу Глухівщини XX та XXI століть. Означене дослідження являється першим прецедентом в історії української музики XX століття у доведенні факту існування Глухівського осередку Чернігівської філії Музичного товариства імені Миколи Леонтовича. Шляхом проведення міжнародного розслідування виявлено представника глухівського осередку – Яна Батиста Ступку, зібрано максимальну біографічну інформацію про митця, яка є доступна на цей час в Україні, та названо список наявних творів. У дослідженні підкреслено важливість періоду Гетьманщини, адже саме в цей час закладаються основні музичні та освітні вектори розвитку означеної території. Передусім – це розвиток загальної та музичної освіти, прагнення до хорového співу, продовження традицій театрального та інструментального мистецтва. Підкреслено особливий вплив, який мала на формування суспільства література канцеляристів, зокрема у підготовці національного відродження України XX століття. Опрацьована джерельна база з означеного питання дала змогу узагальнити та виявити основні засади формування парадигм діяльності колективів Глухівщини та ті міркування, якими керувались їх керівники на різних фазах життєтворчості. У роботі культурний регіон Глухівщини розглядається з точки зору понять «геогенетична зона» та «соціолокус», уведених у науковий обіг музикознавицею В. Кузик. Причини наявності окремої локації з підвищеним культурним потенціалом обґрунтовуються за допомогою теорії пасіонарності. Саме завдяки їй пояснюється сплеск великої кількості визначних особистостей, які народилися та творили на теренах Глухівщини упродовж XVII – початку XX століття, що відповідає акматичній фазі етногенезу. Під час визначення підвалин формування музичної культури Глухівщини розглянуто політичне, соціальне, економічне життя регіону та його географічне розташування. Зроблено висновок, що історична періодизація XX століття на Глухівщині збігається з загальною періодизацією історії України XX століття, яку надають сучасні українські історики. Перебуваючи на перетині торгівельних шляхів у XVI–XVII столітті, Глухів отримав вигідне становище, що мало вплив на економічне піднесення, маркером чого стало муроване будівництво. Заможність міста у сукупності з його географічним положенням дали можливість стати столицею Гетьманщини. Саме завдяки отриманому статусу у місті виник високоосвічений прошарок (канцеляристи), який мав вплив на формування освітнього, культурного та мистецького фону.

2. This dissertation focuses on the development and formation of musical, artistic, and educational processes within Hlukhiv region. These processes played a significant role in the region's cultural creation throughout the 20th century. Through an examination of the factors that influenced the educational landscape, leading to the establishment of institutions dedicated to art and music education, the formation of existing creative collectives and their artistic pursuits, we can conclude that the cultural trajectory of Hlukhiv region has continued along the vectors established during Hetman era. This analysis suggests a remarkable degree of horizontal continuity and coherence within the region's cultural identity across time. This study underscores the paramount importance of Hetman era, as it was during this period that the fundamental musical and educational vectors for the development of the specified territory were established. These vectors primarily encompassed the advancement of general and musical education, a burgeoning interest in choral singing, and the continued traditions of theatrical and instrumental art. Furthermore, the study emphasizes the distinct influence of chancery literature on societal formation, particularly in its role as a precursor to the 20th century Ukrainian national revival. The extensive source base assembled for this investigation has facilitated the process of generalization and identification. This analysis has yielded the core principles underlying the formation of paradigms within collectives of Hlukhiv region. Additionally, it has revealed the considerations that guided the leadership of these collectives throughout various phases of their development. This study examines the cultural region of Hlukhiv region through the lens of the concepts "geogenetic zone" and "sociolocus," introduced by musicologist V. Kuzyk. By employing the theory of

passionarity, the work investigates the factors that contributed to the emergence of this distinct location with heightened cultural potential. This theory provides a framework for explaining the surge in the number of prominent figures who were born and flourished within Hlukhiv region during the 17th and early 20th centuries, a period coinciding with the acmatic phase of ethnogenesis. This study investigates the formation of the teaching staff at both Olexandr Dovzhenko Hlukhiv National Pedagogical University and Maksym Berezovskyi Hlukhiv School of Arts. Particular emphasis is given to the influence of this faculty on the development of educational policy, student and pupil training levels, and the evolution of specific professional fields, their associated genres, and the repertoire palette. The work demonstrates that prominent teachers such as V. Velikosvyat, D. Kashuba, K. Kobzar, M. Stratanovych, and Ya. Stupka, who served as instructors at these Hlukhiv institutions, significantly shaped the region's artistic development and propelled it to new heights of professionalism. Notably, the active efforts of these aforementioned artists fostered a vibrant community, attracting both established musicians from outside the region and nurturing local talent within the schools and university. This concentration of a significant number of gifted artists within a specific geographic area and historical period provides compelling evidence for the existence of a distinct geogenetic zone in Hlukhiv region during the 20th century. Through an examination of historical processes and a subsequent analysis of their influence on 20th-century cultural movements, this study has identified the region's core traditions and traced their manifestations within the activities of musical groups.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Мироненко А. М. Репертуарна політика театральних осередків у Глухові в 1900–1920 роках // Українське музикознавство / Національна музична академія України імені П. І. Чайковського. Київ, 2021. Том 47. С. 57–65.
- Мироненко А. М. Творчість Глухівського народного аматорського камерного хору духовної музики як складова культури Глухівщини (кінець ХХ – початок ХХІ століття): мистецька рефлексія // Аспекти історичного музикознавства / Харківський національний університет мистецтв імені І. П. Котляревського. Харків, 2023. Вип. XXXI. С. 167–183.
- Мироненко А. М. Глухівська дитяча школа мистецтв як складова становлення музичної професійної освіти на Сумщині ХХ століття // Культурологічна думка / Національна академія мистецтв України, інститут культурології. Т. 24. Київ, 2023. № 1 (2023). С. 117–124.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Копиця Маріана Давидівна
2. Marianna D. Kopytsia

Кваліфікація: д. мист., професор, 17.00.03**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Національна музична академія України імені П. І. Чайковського**Код за ЄДРПОУ:** 02214188**Місцезнаходження:** вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство культури та інформаційної політики України**Ідентифікатор ROR:****VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів****Офіційні опоненти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Кавунник Олена Анатоліївна
2. Olena A. Kavunnyk

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.03**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя**Код за ЄДРПОУ:** 02125668**Місцезнаходження:** вул. Графська, буд. 2, Ніжин, Ніжинський р-н., 16602, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Довжинець Інна Георгіївна
2. Inna Dovzhynets

Кваліфікація: д. мист., професор, 17.00.03**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-9663-2576**Додаткова інформація:**

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Путятицька Ольга Вікторівна

2. Putiatytska Olha V.

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Волосатих Ольга Юріївна

2. Olha Y. Volosatykh

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3713-4187

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Гусарчук Тетяна Володимирівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Гусарчук Тетяна Володимирівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Волосатих Ольга Юріївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна